نگاه

«بومی‌گزینی» فرصت یا تهدید؟!

علی مندنی‌پور

● «بومی‌گزینی» پدیده‌ای که پس از بازگشایی دانشگاه‌ها و از نیمه نخست دهه ۶۰ آرام‌آرام در نظام آموزش عالی و با هدف ایجاد عدالت آموزشی، کاهش مشکلات معیشتی، رفاهی و اقامتی، کم‌کردن جریان مهاجرت درون‌کشوری و ایجاد زمینه امکان قبولی تعداد بیشتری از داوطلبان مناطق کمتر برخوردار از طریق قائل‌شدن امتیازات ویژه در برخی از رشته‌ها و دانشگاه‌های خاص شکل گرفت و در پرتو قانون رسمیت یافت و از آن زمان تاکنون این نوع نگاه توانسته است در میدان عمل و در زمینه‌های گوناگون، به‌ویژه در تقویم سیاسی- مدیریتی کشور روزبه‌روز پررنگ شود و جای پایش را محکم کند تا جایی که خوب یا بد، ساختار اداری اجرائی کشور را به‌گونه‌ای تصورنکردنی تحت تأثیر قرار داده و بنا به علل و انگیزه‌هایی چند که بحث و بررسی آن در این یادداشت نمی‌گنجد، طرفداران پروپاقرصی در این بازه زمانی برای خود به دست آورده است. خبر تشکیل فراکسیونی از نمایندگان هم‌میهن تُرک‌زبان در «خانه ملت» من را بر آن داشت تا از سر احساس درد و در قالب وظیفه، با نگاهی اجمالی، به تَبَعات و آسیب‌های ناخواسته حرکت‌هایی از این‌دست، در گذر زمان بپردازم و داوری پایانی را به شهروندان علاقه‌مند به سرنوشت کشور به‌ویژه مسئولان وظیفه‌شناس و آینده‌نگر واگذار کنم. باشد تا با سرپنجه تدبیر بزرگان دلسوز و آینده‌نگر این کهن‌سرزمین و با هدف دفاع از کیان و یکپارچگی مام وطن در جایگاه‌های گوناگون با بازنگری و تعدیل در این نوع نگرش، گره از کار فروبسته صاحبان درک و درد و دوستداران وحدت و تمامیت ارضی این سرزمین گشوده شود. واژگان «بوم»، «بومی»، «بومی‌گرایی»، «بومی‌گزینی» و... هریک به‌تنهایی و در پیوند با یکدیگر معنا و مفهوم و کاربرد خاص خود را دارند و نقش تعیین‌کننده‌ای در زندگی روزمره شهروندان در عرصه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و جغرافیایی ایفا کرده‌اند و می‌کنند. نقش‌هایی که کم‌وبیش با کارکرد و آثار وجودی‌شان آشناییم و به بازگوکردن نیاز ندارد. آنچه در این نوشته به آن پرداخته‌ایم و درباره آن به بحث و بررسی می‌نشینیم، جایگاه و کارکرد واژه «بومی‌گزینی» در چند دهه گذشته است...

ادامه در صفحه ۷

politics@sharghdaily.ir

جلسه نمایندگان تهران با رئیس مجلس برگزار شد

چراغ سبز لاریجانی برای تحقیق‌وتفحص از شهرداری

شرق: هیچ مانعی برای تحقیق‌وتفحص از شهرداری تهران وجود ندارد. این پاسخی است که رئیس مجلس روز گذشته به متقاضیان تحقیق‌وتفحص از شهرداری تهران داد تا آخرین بهانه‌ای که حامیان شهردار با توسل به آن روند بررسی را به تعویق انداخته بودند، خنثی شود. روز گذشته علیرضا رحیمی، محمود صادقی و حجت‌الاسلام احمد مازنی، سه نماینده مردم تهران به نمایندگی از متقاضیان تحقیق‌وتفحص به دیدار علی لاریجانی رفتند تا درباره ابهامی که برخی از حامیان شهردار مطرح کرده بودند، با رئیس مجلس گفت‌وگو کنند. علیرضا رحیمی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره این دیدار گفت: «بنده به همراه آقایان صادقی و مازنی به نمایندگی از سایر متقاضیان تحقیق‌وتفحص از شهرداری تهران دیداری با آقای لاریجانی داشتیم که این دیدار برای اطمینان از روند عادی انجام تفحص در کمیسیون عمران صورت گرفت». او در توضیح آنچه در مسیر تحقیق‌وتفحص پیش آمده بود نیز گفت: «بعد از آنکه بررسی تفحص از شهرداری تهران از طرف هیأت‌رئیسه به کمیسیون عمران ارجاع شد، کمیسیون عمران در جلسه بررسی تحقیق‌وتفحص شبهه‌ای آیین‌نامه‌ای را مطرح کردند که براساس آن امکان بررسی تحقیق‌وتفحص از شهرداری تهران وجود ندارد. با وجود پاسخ متقاضیان تفحص باز هم اعضای کمیسیون عمران شبهه دیگری مطرح کردند مبنی بر اینکه با توجه به مطرح‌بودن پرونده قضائی در همین رابطه براساس تبصره ۷ ماده ۲۱۴ آیین‌نامه، نمی‌توان از موضوع املاک نجومی و تخفیف‌های داده‌شده در واگذاری املاک به وسیله شهرداری تهران تحقیق‌وتفحص شود. با توجه به اینکه نمایندگان متقاضی تفحص این شبهه را برای بررسی‌نکردن تقاضای تفحص وارد نمی‌دانستند، در نهایت کمیسیون عمران تصمیم گرفت استعلامی از هیأت‌رئیسه برای رفع ابهام انجام دهد. حال اینکه این استعلام وجاهت قانونی نیز ندارد.

با وجود این، نمایندگان متقاضی برای حفظ روند تحقیق‌وتفحص با این موضوع موافقت کردند و در همین راستا، امروز ما به نمایندگی از متقاضیان، دیداری با آقای لاریجانی داشتیم». این نماینده مردم تهران درباره موضوع جلسه با لاریجانی هم گفت: «نامه‌ای از سوی متقاضیان تفحص آماده و امضا شده است، مبنی بر اینکه شبهه کمیسیون عمران، وارد نیست. این نامه در دیدار با آقای لاریجانی تقدیم شد که برخورد آقای لاریجانی با این موضوع سازنده بود و نگاه ایشان این بود که مانعی برای تحقیق‌وتفحص از املاک شهرداری تهران تحت هیچ عنوانی وجود ندارد و حتما کمیسیون عمران روند قانونی و عادی‌اش را پیگیری خواهد کرد و این موضوع براساس آیین‌نامه داخلی مجلس پیش می‌رود». محمود صادقی، دیگر نماینده تهران که در جلسه روز گذشته با لاریجانی حضور داشته هم دراین‌باره به ایلنا گفت: «آقای لاریجانی با اظهار تعجب از این ایرادی که ازسوی برخی نمایندگان وارد شده، گفتند تحقیق‌وتفحص از شهرداری منافاتی با بررسی پرونده املاک به وسیله قوه قضائیه ندارد.» عضو هیأت‌رئیسه مجمع نمایندگان استان تهران همچنین یادآور شد: «حجت‌الاسلام محمدمهدی افتخاری نیز چندی پیش اخبار منتشرشده از قول خود درباره منتفی‌شدن تحقیق‌وتفحص از شهرداری تهران را تکذیب و تأکید کرده بود که او با اشاره به ایرادی که برخی از اعضای کمیسیون عمران مطرح کرده بودند، صرفا از تعویق انجام این تفحص صحبت کرده بود». نماینده اصلاح‌طلب مردم تهران تأکید کرد: «با این حساب، بررسی تقاضای تحقیق‌وتفحص در اولین جلسه کمیسیون عمران در دستور قرار می‌گیرد و همه اخباری که درباره منتفی‌شدن این خبر منتشر شده، کذب است».

پایان هیاهوی پرحاشیه

پرونده فراکسیون‌های قومیتی بسته می‌شود

شرق: انتقاد از تشکیل فراکسیون‌های قومیتی در مجلس، حالا دامنه‌ای وسیع‌تر پیدا کرده و پس از هشدارهای تحلیلگران درباره عواقب تأسیس فراکسیون‌های قومیتی در مجلسی که نمایندگانش وظایف ملی دارند، حالا نه‌تنها از درون مجلس که درون اولین فراکسیون قومیتی پارلمان هم صداهای مخالفت به گوش می‌رسد. بعد از آنکه مرادی، نماینده بندرعباس، در تذکر شفاهی، تشکیل فراکسیون ترک‌زبانان را برخلاف قانون اساسی دانست، مسعود پزشکیان که خود ریاست این فراکسیون در شرف تأسیس را به عهده گرفته بود، از بررسی موضوع در هیأت‌رئیسه خبر داد. پس از آن بود که گفته شد احتمال موافقت‌نکردن هیأت‌رئیسه مجلس با تشکیل هر نوع فراکسیون قومی وجود دارد. طرفه آنکه پس از ترک‌زبانان، زمزمه‌هایی هم مبنی بر آمادگی کردزبانان برای تشکیل فراکسیون به گوش می‌رسید. اتفاقی که اگر می‌افتاد، تشکیل فراکسیون‌هایی برای سایر اقوام نظیر عرب‌زبانان و بلوچ‌ها و... نیز محتمل بود. درحالی‌که هم‌زمان با افزایش انتقادات از ایجاد شکاف‌های قومیتی در مجلس، که می‌تواند نهاد ملی پارلمان را درگیر مناقشات محلی و قومیتی کند، برخی از افراد مؤثر در تشکیل اولین فراکسیون قومیتی مجلس هم تلاش‌هایی برای تهییج افکار عمومی و جلب حمایت قومی از اقدام خود داشتند. دراین‌میان، دو روز قبل بود که منصور حقیقت‌پور، نماینده اردبیل در مجلس نهم و مشاور فعلی لاریجانی در مجلس دهم، از تشکیل فراکسیون ترک‌زبانان انتقاد کرد. او در گفت‌وگو با خبرگزاری میزان با بیان اینکه نمایندگان در تشکیل فراکسیون ترک‌نشین اشتباه کرده‌اند، گفته است: «نمایندگان بسیار شتاب‌زده در این راستا وارد عمل شدند و در فهم تشکیل فراکسیون ترک‌نشین‌ها خوب عمل نکردند و این فراکسیون دوام نخواهد آورد». حقیقت‌پور در ادامه گفته است: «بنده از دوستانم در این فراکسیون سؤال می‌کنم که واژه ترک‌نشین به چه معنا است؟ آیا منظور آنها از به‌کاربردن واژه ترک‌نشین در فراکسیونشان ترک‌زبانی یا ترک‌نژادی است؟ باید این موضوع را مشخص کنند، دوستانمان باید به‌صراحت بیان کنند که اگر اقلیت ترک‌زبانی در بوشهر حضور داشته باشند این فراکسیون قصد دارد از منافع ترک‌ها در بوشهر که یک استان فارس‌زبان است حمایت کنند؟ آیا آقایان قصد دارند با تشکیل فراکسیون ترک‌نشینان مجلس از حقوق ترک‌تبارها در سراسر دنیا حمایت کنند؟». نماینده مردم اردبیل در دوره نهم مجلس همچنین اضافه کرد: «زبان یک امر اعتباری است و ما می‌توانیم در یک مقطعی به زبان ترکی صحبت کنیم و در مقطعی دیگر زبان عربی، انگلیسی یا فارسی را برای خود انتخاب کنیم ازاین‌رو چه ضرورتی دارد که ما برای امر اعتباری در مجلس فراکسیون تشکیل دهیم. بنده نمی‌فهمم که قصد آقایان از تشکیل این فراکسیون چه بوده است؟ چطور ممکن است یک نماینده منطقه فارس‌زبان تنها به دلیل قومیت خود و زبان ترکی در این فراکسیون عضو شود. آیا این روش باعث مقاومت سایر اقوام در حوزه انتخابیه این نماینده نخواهد شد؟! بنابراین انتظار است نمایندگان با تدبیر و درایت بیشتری در این زمینه وارد عمل می‌شدند و اقدام سنجیده‌ای را انجام می‌دادند».

اما آخرین خبری که درباره تشکیل فراکسیون‌های قومیتی منتشر شد، سخنانی بود که سخنگوی هیأت رئیسه مجلس درباره متوقف‌شدن روند تأسیس این فراکسیون‌ها در مجلس، بیان کرد. بهروز نعمتی که در بدو تأسیس فراکسیون ترک‌زبانان به عنوان یکی از اعضای این فراکسیون معرفی شده بود، در گفت‌وگو با افکارنیوز، نحوه شکل‌گیری این فراکسیون را اشتباه دانست. نعمتی که در مجلس نهم نماینده اسدآباد بود و حالا به عنوان نماینده تهران در مجلس دهم حضور دارد، ازجمله نمایندگانی است که با وجود اینکه نماینده یک منطقه ترک‌نشین نیست، به دلیل اینکه به زبان آذری سخن می‌گوید، به عنوان عضو فراکسیون ترک‌زبانان معرفی شده بود. اما او در گفت‌وگو با افکار نیوز، با بیان اینکه تشکیل چنین فراکسیون‌هایی در مجلس اصلا ضرورتی ندارد، گفته بود: «من در یکی، دو جلسه از این فراکسیون شرکت کردم و هدف، آنچه در رسانه‌ها مطرح شد، نبود. نمایندگان به دنبال هماهنگی بیشتر بین خود بودند نه بحث قومیت‌گرایی. فکر می‌کنم اشتباهی شده است و اتفاقی افتاده که نباید می‌افتاد». او در پاسخ به این سؤال که هاشمی نماینده مردم میاندوآب، شاهین‌دژ و تکاب، اعلام کرد قرار است در مجلس فراکسیون کردزبان‌ها تشکیل شود، گفته است: «موضوع تشکیل فراکسیون‌ها در مجلس، با موضوع قومیت جمع می‌شود و چنین اتفاقاتی نخواهد افتاد. ترک، لر، کُرد، بلوچ و...، همه ملت ایران هستند و نباید به موضوع قومیت دامن زد. نمایندگان باید ملی فکر کنند و به فکر منافع ملی و مملکت باشند». به‌این‌ترتیب به نظر می‌رسد، جنجالی که برخی از نمایندگان با ایجاد هیاهو برای تأسیس فراکسیونی قومیتی در مجلس، به راه انداخته بودند، حالا با روشن‌شدن تبعات احتمالی چنین اقداماتی، فروکش کرده و آن‌گونه‌که سخنگوی هیأت‌رئیسه گفته، پرونده تشکیل این فراکسیون‌ها در مجلس بسته شده است.

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● تا کی جان شهروندان به‌علت سقوط در مسیر قطار ایستگاه‌های مترو از دست برود؟ ایمن‌سازی ایستگاه به‌وسیله دیوارک‌های بازشونده در بسیاری از کشورها اجرا شده و هزینه نصب آن از جان ارزشمند افراد، بسیار کمتر است.

جمعی از مالکان مسکن مهر پردیس

● **خودروهای بدون حفاظ!** خودروهای برقی که از میدان امام حسین (ع)، چهارراه صفا و برعکس مسافران را جابه‌جا می‌کنند، بدون در و پیکر و سرد است. مسئول سرماخوردگی مسافران در این خودروها کیست؟

افسانه از تهران

● **بی‌کاری، بیماری؛ گدایی!** حتما برای بسیاری از مردم این اتفاق افتاده که در حال گذر از معابر عمومی، خانواده‌ای دو، سه‌نفره در گوشه پیاده‌رو ایستاده‌اند و کِز کرده‌اند، برگه‌ای هم در دست دارند و مرد خانواده به رهگذران می‌گوید؛ حاج‌آقا! ببخشید؛ فرزندم بیمار است و برای درمان بیماری‌اش به پول نیاز داریم یا اینکه می‌گویند؛ مسافریم، کیف پول ما گم شده است. برای بازگشت به شهرمان پول نداریم، اگر می‌شود به ما کمک کنید. بعضی‌ها هم می‌گویند؛ بی‌کارم، صاحبخانه به دلیل اینکه چند ماه اجاره‌خانه‌اش را نتوانسته‌ایم پرداخت کنیم، ما را جواب کرده است و می‌خواهد اسباب و اثاثیه ما را بیرون بریزد و هزاران مشکلات دیگر که مشخص نیست که آیا مسائل و مشکلات و گرفتاری‌هایی که می‌گویند، حقیقت دارد یا نه؟ تعداد چنین افرادی که خود را نیازمند جلوه می‌دهند، کم نیستند و همچنان رو به افزایش است و مردم هم چون از صحت‌وسُقم موضوع اطلاع ندارند، برای کمک به این‌گونه افراد دچار تردید می‌شوند. گدایانی که برای به‌دست‌آوردن پول، التماس و تمنّا می‌کنند، وقتی با پاسخ منفی رهگذران مواجه می‌شوند با قسم و آیه چنان مظلوم‌نمایی می‌کنند و خودشان را صاف و صادق نشان می‌دهند تا بتوانند اعتماد مردم را جلب کنند و به آنان کمک شود. ایجاد ترحم و سوءاستفاده از احساسات پاک هم‌وطنان که بیشتر اقشار حقوق‌بگیر و با مشکلات فراوان مواجه هستند، کار مناسبی نیست. مسئولان باید در صورت مشاهده این‌گونه افراد، با شناسایی و پیگیری‌های لازم، درصورتی‌که درمانده و نیاز به رسیدگی دارند، به آنها کمک کنند و اجازه ندهند این رویه نامیمون در جامعه بیشتر رواج یابد!

علی‌اکبر فرقانی